

HRVATSKA MODERNA

POKRET

- umjetnost i filozofija, kraj 19. i početak 20. stoljeća
- težnja za modernim
- sloboda umjetničkog stvaralaštva, subjektivni izbor, formalno savršenstvo

POLITIČKA SITUACIJA

- mađarizacija, ban Khuen Hedervary
- 1895., studentske demonstracije
- demonstrantima zabranjeno studiranje
- praška skupina - časopis Hrvatska misao
  - književni kritičar: Milan Šarić
  - književnost ima društvenu ulogu
- bečka skupina - časopis Mladost
  - književni kritičar: Milivoj Dežman Ivanov
  - autonomija umjetnosti

demonstracije
1895.

Milivoj Dežman
Ivanov

KNJIŽEVNO RAZDOBLJE

- 1892. (Matoš, Moć savjesti) - 1914. (Matoševa smrt)
- dvije faze:
  - 1) 1892.-1903. - časopisi, programatski tekstovi, književna kritika
    - generacijski sukob
  - 2) 1903.-1914. - najznačajnija djela moderne
    - djela imaju samo estetsku ulogu
    - časopis Suvremenik
- stilski pluralizam - uz tradicionalne stilove (realizam, naturalizam) javljaju se i novi (impresionizam, simbolizam)
- generacijski sukob - sukob između starih (realizam) i mladih (modernitet)
- flanerizam - motiv grada i gradskog života u književnosti
- leskovarci - kontemplativni i pasivni likovi koji uglavnom završavaju tragično

Hrvatski narodni
preporod

Zdenac
života

PROZA

- novele, pripovijetke, romani
- dezintegracija realističke proze: psihologizacija, impresionistički pejzaž, defabulativnost
- pasivni likovi - intelektualci, umjetnici - leskovarci

OSTALE UMJETNOSTI

- Ivan Meštrović, Zdenac života
- Vlaho Bukovac, Hrvatski narodni preporod
- Blagoje Bersa, Oganj
- Josip Hatze, Povratak
- Dora Pejačević, Život cvijeća

DRAMA

-pluralizam stilova

-Ivo Vojnović

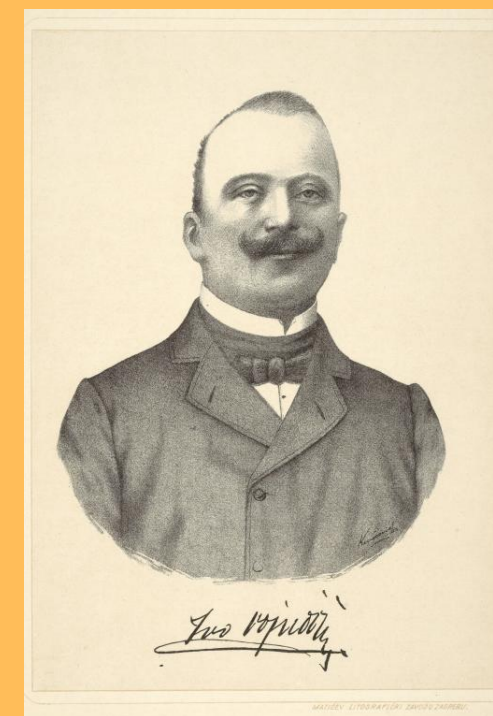
- Ekvinocij - prva moderna drama u Hrvatskoj

- Dubrovačka trilogija (Allons enfants!, Suton, Na taraci) – lirski elementi, simbolistički stil, tema propadanja dubrovačke vlastele

- Gospođa sa suncokretom, Amerikanska jahta u splitskoj luci, Smrt majke Jugovića

Dubrovačka trilogija

Ivo Vojnović

LIRIKA

Antun Gustav Matoš (1873.-1914.)

-pjesništvo - 1906.

-zbirka pjesama Pjesme, 1923.

-simbolistički stil u poeziji - utjecaj francuskih simbolista

-stroga forma pjesama, muzikalnost, sugestivnost, sinestezija, ritmičnost

-Utjeha kose - prva objavljena, 1906.

-Notturmo - posljednja napisana

-teme: ljubav i smrt, pejzaž, domoljublje

Dijalektalna lirika

-Hrastovački noćturno, Nekad bilo - sad se spominjalo, Matoš

-Fran Galović - Z mojih bregov

-Dragutin Domjanić - Kipci i popevke,

V suncu i senci, Po dragome kraju

-Vladimir Nazor - Seh-duš dan, Žena zapušćena, Galiotova pesan

Vladimir Vidrić (1875. – 1909.)

-impresionistička poezija - zaustavljanje osobnog dojma, teme pejzaža, slikovitost

-kontrasti

-pjesnička zbirka Pjesme, 1907. - U oblacima, Adieu, Dva levita, Dva pejzaža

-pejzažna, mitološka i ljubavna tematika

Hrvatska mlada lirika (1914.)

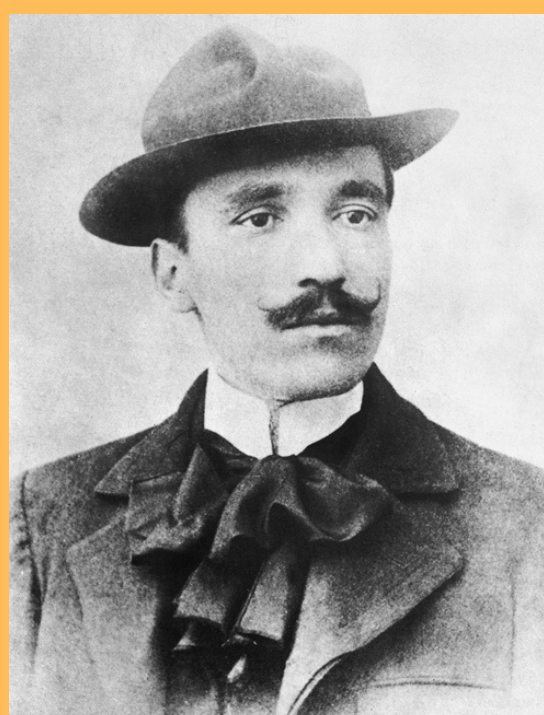
-sinteza i kraj moderne

-12 pjesnika (T. Ujević, I. Andrić, F. Galović)

-sastavio Ljubo Wiesner

-uzori Matoš i Vidrić

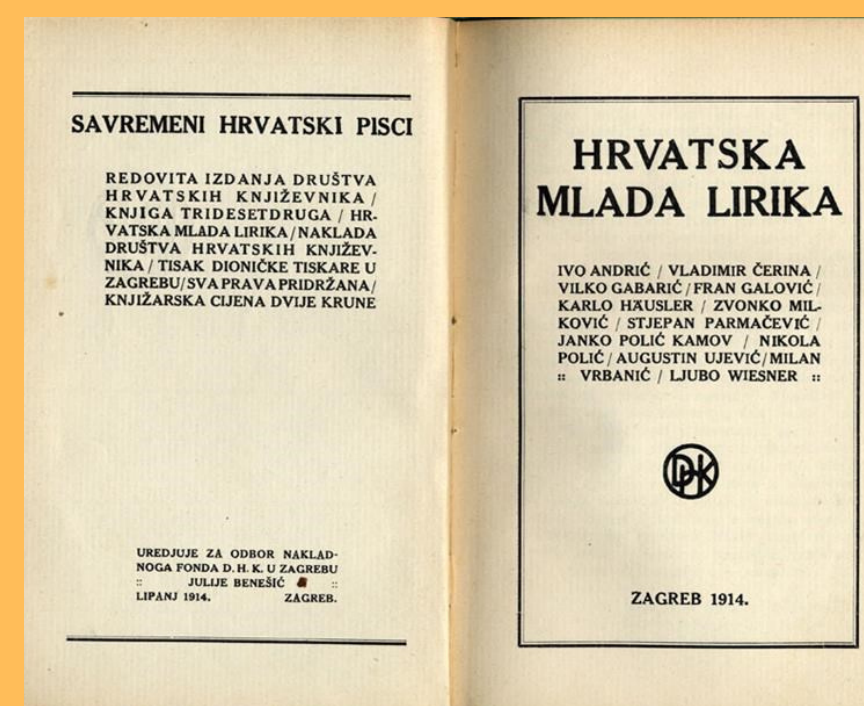
-zajednička poetika: plastičnost slike, čisto raspoloženje, sitnica kakva iz života prirode ili duše

A. G. Matoš

V. Vidrić

Hrvatska mlada lirika